

Prv ý s o u d uznal k námitkám vypovídáného člena stavebního družstva proti mimosoudní výpovědi z družstevního bytu výpověď za neúčinnou. V námitkách uplatňoval žalovaný, že jeho vyloučení z družstva, o kteroužto okolnost se opírá výpověď, jest neplatné. O d v o l a c í s o u d ponechal výpověď v účinnosti.

Nejvyšší s o u d uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

V rozhodnutích č. 3631, 3849, 9195 a 12501 Sb. n. s. vyslovil nejvyšší soud, že člen, vyloučený ze společenstva zřízeného podle zákona č. 70/1873 ř. z., jest oprávněn domáhati se na soudě žalobou zjištění neplatnosti svého vyloučení ze společenstva. Odvolací soud je však názoru, že žalovaný měl určovací žalobou domáhati se zjištění neplatnosti svého vyloučení ze žalujícího společenstva, a když tak neučinil, že nemůže tuto námitku vznést ve sporu o mimosoudní výpověď z bytu a že v tomto sporu jde o otázku, zda mimosoudní výpověď byla dána žalovanému platně čili nic a nikoliv o to, zda vyloučení žalovaného ze žalujícího družstva odpovídá stanovám družstva. Tento právní názor je mylný. Má-li žalovaný právo domáhati se určovací žalobou zjištění neplatnosti svého vyloučení z družstva, může zajisté tuto neplatnost svého vyloučení uplatňovati i námitkou ve sporu proti mimosoudní výpovědi z bytu, která mu byla dána jedině z důvodu, že byl ze žalujícího družstva vyloučen a přestal býti jeho členem. Předmětem tohoto sporu je sice mimosoudní výpověď z bytu, ale, poněvadž platnost této výpovědi je závislá na tom, zdali byl žalovaný podle stanov žalujícího družstva platně z družstva vyloučen, je nutno zkoumati, zdali vyloučením žalovaného z družstva nebyly k jeho újmě porušeny stanovy družstva a zdali tedy jsou jeho vyloučení z družstva a následkem toho i vypovězení z bytu platné čili nic. Ježto se odvolací soud následkem svého mylného právního stanoviska touto otázkou nezabýval, trpí napadený rozsudek a odvolací řízení vadností.

Čís. 15031.

Zabavení pohledávky, k jejímuž vydobytí byla povolena exekuce, staví nárok vymáhajícího věřitele na uspokojení, aniž záleží na tom, že exekuci zabavením vymáhané pohledávky si vymohl pro svoji pohledávku proti vymáhajícímu věřiteli sám povinný.

(Rozh. ze dne 12. března 1936, Rv I 214/36.)

Na základě pravoplatného rozsudku okresního soudu ze dne 5. prosince 1934 byla Rudolfu K. proti Vilému G. usnesením téhož okresního soudu z 8. ledna 1935 k vydobytí částky 1.902 Kč 20 h s přísl. povolena exekuce zabavením, uschováním a prodejem svršků povinnému Vi-

lému G. náležejících. Rudolf K. byl odsouzen, by zaplatil Vilému G. útratové pohledávky 15.406 Kč a 1.610 Kč 40 h. Spor nebyl dosud pravoplatně ukončen, ježto do rozsudku soudu druhé stolice bylo podáno dovolání k nejvyššímu soudu. Návrhem ze dne 17. prosince 1934 vymohl si Vilém G. exekuci ku zajištění dotčených útratových pohledávek a byla mu usnesením okresního soudu v K. z 18. prosince 1934 povolena exekuce zabavením pohledávky, příslušející Rudolfu K. proti témuž Vilému G. z rozsudku shora zmíněného. Žalobu povinného podle § 35 ex. ř. na prohlášení exekuce za nepřípustnou proto, že nárok vymáhajícího věřitele byl exekučním zabavením jeho pohledávky zrušen, případně staven, p r v ý s o u d zamítl; o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby potud, že vyslovil, že nárok vymáhajícího věřitele jest staven.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Byla-li pohledávka exekučně zabavena, zapovídá soud dlužníku, by nijak nenakládal se svou pohledávkou i zástavou pro ni zřízenou a aby zejména nevybral pohledávku (§ 294 ex. ř.). Nelze o tom pochybovati, že prodej zabavené věci, k němuž má dojít v exekučním řízení, je jednak jedním ze způsobů dispozice se zástavou, jednak též úkonem vybrání zabavené pohledávky, a že exekuce provedená k vymáhání pohledávky žalovaným Rudolfem K. nemá jiného účelu, než aby pohledávka ta byla nuceně »vybrána«. Avšak právě toto vybrání mělo být žalovanému znemožněno, když táž pohledávka byla žalobcem G. ku zajištění zabavena a tudíž soudem vydán zákaz jejího vybrání (§ 294 ex. ř.). Skutečnost, že pohledávka, již vymáhá Rudolf K., byla zabavena dlužníkem Vilémem G. v jiné exekuční věci, v níž postupoval tento dlužník jako vymáhající věřitel, nemůže být přezírána a pravoplatný zákaz soudcovský, vydaný v této druhé exekuční věci musí zřejmě i mít účinek v první exekuční věci, hledí-li se k ustanovení § 294 ex. ř. Dotčená skutečnost nezrušuje ovšem nárok, k jehož vymáhání první exekuce byla povolena, a neodnímá mu vykonatelnost vůbec, avšak tím byl nárok z exekučního titulu aspoň staven v tom směru, že vymáhající věřitel (Rudolf K.) nemůže pokračovati v exekuci, pokud v druhé exekuci zabavení pohledávky je po právu (srovnej rozh. býv. vídeňského nejvyššího soudního dvoru Gl. U. N. F. 2723). Že by vymáhající věřitel nesměl zabaviti pohledávku, jež přísluší dlužníku proti němu samému, nemá v zákoně opory, není to výslovně zakázáno, a má to pouze právní účinek, že vymáhající věřitel je zároveň poddlužníkem a že se předpisy, týkající se poddlužníka, vztahují i na něho.

Čís. 15032.

Namítl-li žalovaný ve sporu k započtení vzájemnou pohledávku, a bylo-li uznáno, že namítaná protipohledávka není po právu do výše žalobní pohledávky, a domáhá-li se pak dřívější žalovaný v novém sporu